

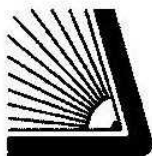
۱۳۶۹ شمسی

شماره ۳۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَبِالْحَقِّ نَسْتَعِينُ

آموزش و پرورش در فاب جامعه شناسی

جمشید میرزایی - فاطمه خراچی

انتشارات نظری

سرشناسه	: میرزایی، جمشید
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش و پرورش در قاف جامعه شناسی / جمشید میرزایی - فاطمه خزایی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات نظری ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۹-۳۴۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: آموزش و پرورش - جنبه های اجتماعی
رده بندی کنگره	: LC۱۹۱/م۹۱۸ ۱۳۹۴:
رده بندی دیسی	: ۳۷۰/۱۱۵:
شماره کتبی ملی	: ۴۰۱۳۵۷۰:

نام کتاب: آموزش و پرورش در قاف جامعه شناسی

نویسنده: جمشید میرزایی - فاطمه خزایی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: فرداد - مادیتا

«کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می باشد»

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، خیابان سید جمال الدین (سیدآبادی) (یوسف آباد)

نیش خیابان فتحی شقاقی، جنب بانک انصار، پلاک ۳۲، طاقچه، واحد ۱۷

info@nashrenazari.com www.nashrenazari.com

همراه: ۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵ تلفن: ۸۸۱۰۲۷۷۵

پیام کوتاه: ۱۰۰۰۰۸۸۱۰۲۷۷۵

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

فهرست

عنوان	صفحه
پند م به:	۵
آموزش و پرورش و آموزش های شهروندی	۱۱
بازنمایی مفهوم جامعه مدنی در کتب درسی	۲۳
آسیب های اجتماعی - اثر	۵۶
بهره وری منابع انسانی در سازمان آموزش و پرورش	۷۴
اثر بخشی توسعه مشارکت های مردم نهاد	۱۲۱
منابع و مآخذ	۱۳۷

پیش‌گفتار

نهاد آموزش و پرورش در کنار چهار نهاد دیگر (دین، خانواده، اقتصاد و سیاست) پنج نهاد اصلی و عمده در هر جامعه‌ای محسوب می‌شوند. در این میان نهاد آموزش به واسطهٔ خطیر انتقال فرهنگ، معارف و دانش‌ها و نیز تعمیق ارزش‌های دینی و اخلاقی و معنوی و نیز آموزش مهارت‌های زندگی اجتماعی را به نسل‌های مختلف باید در یک فرایند بلند مدت بر عهده دارد. از طرف دیگر جامعه‌شناسی که به عنوان یک علم نوپا و یک از شاخه‌های جوان علوم انسانی و اجتماعی است، رویکردی علمی به بررسی پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد. جامعه‌شناسی آموزش و پرورش نیز با رویکرد میان‌رشته‌ای خود به تبیین و تحلیل آموزش و پرورش به عنوان یک فرایند یا سازمان و نهاد می‌پردازد. «به طور کلی جامعه‌شناسی آموزش و پرورش بر مطالعه روابط میان آموزش و پرورش و جامعه، از طریق کاربرد منظم دانش، مفاهیم، نظریه‌ها، روش‌ها و فنون

جامعه‌شناسی، اطلاق می‌شود.^۱

حدود سی سال است که به طور مستمر و بی‌وقفه درگیر کار آموزش و پرورش هستیم. دوازده سال آن در کسوت دانش‌آموزی گذشت. دو سال تحصیل در دوره تربیت معلم، سپس آغاز تدریس و شروع به کار رسمی در کسوت معلمی، آن گاه ادامه اشتغال به تحصیل هم‌زمان با تدریس. تدریس در دوره‌های ضمن خدمت معلمان، نهایتاً تدریس در دانشگاه فرهنگیان. انتقال دانش‌ها و ارزش‌ها و مهارت‌های حرفه‌ای معلمی به دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان و... این تجارب سی ساله مانع از آن می‌شود که ما ثابت بفرایند و سازمان آموزش و پرورش رسمی کشور بی تفاوت باشیم. در انتخاب گیزه و هدف ما از تألیف کتابی با عنوان «آموزش و پرورش در قاب جامعه‌شناسی» این است که دغدغه‌های آموزشی و پرورشی خود را با دیگران در میان بگذاریم و در یک فرایند مبتنی بر پیشرفت به اهداف خود در حوزه تعلیم و تربیت برسیم.

آنچه شما در این کتاب خواهید خواند پنج مقوله آموزشی و پرورشی بعضاً متفاوت است که وجه مشترک همه آن‌ها - که باید به تسبیح دانه‌های آن را گرد هم آورده - وجود تبیین و نگاهی جامعه‌شناختی است. در نوشتار اول با عنوان «آموزش و پرورش و آموزش‌های شهروندی» به اهمیت و جایگاه آموزش‌های شهروندی پرداخته‌ایم؛ چرا

^۱ - به نقل از علاقه بند، علی: جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، تهران، نشر روان.

که خروجی و برون‌داد فرایند دوازده ساله آموزش و پرورش می‌بایست ایجاد شهروندانی آگاه و مسئول باشد. بخش دوم با عنوان «بازنمایی مفهوم جامعه مدنی در کتب درسی» خودنمایی می‌کند. زیرا یکی از اصلی‌ترین نقش‌ها و کارکرد های نظام آموزش و پرورش، یاددهی مهارت‌های اجتماعی و جامعه پذیر کردن دانش‌آموزان است. می‌توان گفت که یکی از مرتبط‌ترین کتب درسی با مبحث اجتماعی شدن، کتب علوم اجتماعی است و مفهوم نهادهای جامعه مدنی (به عنوانی راهی برای تقویت فراگرد اجتماعی شدن) اگر بخواهد در کتب درسی مطرح شود، بیشتر از همه با کتب عامه اجتماعی، شناخت دارد و در این کتاب‌هاست که می‌توان آن را مطرح کرد. در بخش سوم به مبحث «آسیب‌های اجتماعی» در مدارس پرداخته‌ایم و عوامل رشد و گسترش آسیب‌های اجتماعی مدارس و راهکارهایی برای بهبود این وضعیت ارائه کرده‌ایم. بخش چهارم با عنوان «بهره‌وری منابع انسانی در سازمان آموزش و پرورش» جانمایی شده است. این بخش صورت‌بندی شده مقاله‌ای است که پیش از این به نخستین همایش ملی بهره‌وری در مدارس و مدارس بهره‌ور (کرمان، اردیبهشت ۱۳۹۴) ارائه شده است. در این نوشتار با توجه به اهمیت منابع انسانی به بررسی عوامل ساختاری و رفتاری و زمینه‌ای (تئوری سه شاخگی) مؤثر بر افزایش بهره‌وری منابع انسانی در سازمان آموزش و پرورش پرداخته‌ایم. در بخش پایانی نیز با عنوان

«اثر بخشی توسعه مشارکت‌های مردم نهاد در آموزش و پرورش» به نقش مشارکت‌های مردمی در امر آموزش و پرورش پرداخته‌ایم.

در پایان امیدواریم که این کتاب مورد استفاده اساتید، صاحب‌نظران، معلمان، اولیاء و مربیان، دانشجویان و در یک کلام جامعه تعلیم و تربیت کشور قرار بگیرد. از کلیه این بزرگواران تقاضا داریم که نقدهای استعلائی (بالا براند) و ایضاحی (روشن‌کننده) خود را بر این کتاب دریغ نکنند و با راهنمایی و نقدهای خود زمینه را برای رفع اشکالات و ایرادات کتاب فراهم کنند.

من ا... توفیق و علیه التکلان

جمشید میرزایی (استاد - جامعه‌شناسی دانشگاه فرهنگیان - پردیس زینبیه)
فاطمه خزایی (کارشناس علوم اجتماعی - دبیر آموزش و پرورش)